

Ar tikrai norime kontroliuoti partnerį?

Ne vienoje poroje bandymas vienas kitą kontroliuoti tampa nesibaigiančių kivirčių priežastimi. Daugelis mūsų tikime, kad gyvenimas būtų daug malonesnis, jeigu viskas vyktų taip, kaip mes norime. Atrodytų ir santykiai būtų puikūs, jei partneris elgtųsi pagal mūsų fantazijas. Santykių mokymai sako, kad kontroliuoti vienas kitą yra neteisinga ir ne vienas pradeda matyti, kad bandymo kontroliuoti rezultatai prasti. Belieka kažkaip stengtis nekontroliuoti, paleisti, susitaikyti ir t.t. Yra kitas būdas pažiūrėti į tą pačią problemą ir patyrinėti, ar mes tikrai norime kontroliuoti?

Įsivaizduokite, kad žinote, kaip sukurti aleksyrą, kuris užtikrintų visišką kito žmogaus atsidavimą jums. Užtenka įlašinti jo į gėrimą, pasiūlyti jūsų svajonių partneriui ir visi kito žmogaus veiksmai, žodžiai, mintys, jausmai paklūsta jūsų valiai. Niekada nereikia nerimauti, kad būsite išduoti, nuvilti, įskaudinti. Visi buitiniai darbai bus atlikti taip, kaip norite, laisvalaikį leisite pagal jūsų pomėgius, visos romantinės ar seksualinės fantazijos bus įgyvendintos vos jums tarus žodį. Kitaip tariant turėtumėte absoliutų saugumą ir užtikrintumą. Pabūkite kelias sekundes su šia idėja, pajauskite ką jums reikėtų žinoti, kad dėl antros pusės galite būti visiškai tikri. Gali būti, kad apims kas nors panašaus į ramybės, saugumo pojūtį, ateis mintys "o, kad taip būtų iš tikro" ar tiesiog geras jausmas, kad tokiu atveju būtų nors kas nors dėl ko nereikėtų nerimauti. Patvirtintumėte sau, kad jeigu partneris pasiduotų jūsų valiai, visgi poroje būtų geriau. Pažiūrėkime į kitą medalio pusę.

Partneris, kuris visiškai paklūsta mūsų valiai yra nieko daugiau kaip robotas, akiai atliekantis tai, kas pasakyta. Tai kaip vaikštanti ir kvėpuojanti lėlė. Joje nėra individualumo, nėra galimybės jus nustebinti, ji suteikia saugumą, garantijas ir absoliutų nuobodulį. Tai, kas mus žavi kitame žmoguje yra

kaip tik šis faktas – kad tai yra kitas žmogus. Mums patinka turėti šiek tiek kontrolės – kažkokių sutarimų dėl bendro gyvenimo, laisvalaikio, buities – tačiau kartu norime būti nustebinti, norime jausti, kad partneris yra gyvas, tikras, o ne mūsų fantazijų produktas. O nustebinti norime būti ne tik maloniai, bet ir tam tikra prasme nemaloniai.

Loterija be pralaimėjimų yra idomi tik tam tikrą laiką. Galų gale tai tampa ne loterija, o pirkimu. Galime sakyti, na gerai, matau, kad tikrai nenorėčiau gyventi su robotu, bet norėčiau kontroliuoti tas vietas, kurios man yra svarbios. Bet tai būtų ta pati loterija be pralaimėjimų – garantija, kad gausite, ko norite, o tai, ko negausite, jums vistiek nesvarbu. Tikras malonumas bet kokiam žaidime yra galimybė pralaimėti – tik tada pergalė būna iš tikro saldi, o žaidimas vertas dėmesio. Kada šachmatų profesionalai susėda žaisti ir po kelių eismų pamato, kad akivaizdu, kuris laimės, jie nutraukia žaidimą iš pradeda iš naujo. Kokia prasmė testuoti jeigu rezultatai akivaizdūs? Mums atrodo, kad norime garantijų, bet tik dėl to, kad jų neturime ir matome, kad negalime turėti. Jei užsitikriname garantijas kokioje nors srityje, mūsų dėmesys krypta ten, kur garantijų nėra. Kaip tik dėl to moterims nevertėtų būti per daug patogiomis, atsidavusiomis ir nuspėjamomis – vyro dėmesys pradės krypti ten, kur yra nepatogu, nuspėjama ir nenuobodu. Lygiai tas pats ir vyrams: jokios moters slapčiausiose fantazijose nėra vyro, kuris laiku atneša gėlių, kelis kartus per dieną kartoja kaip myli ir nepamiršta nei vienos svarbios datos. Moteris nori saugumo, tačiau reta nesutiktų, kad blogi berniukai žavi labiau negu geri, kad ir kiek problemų jie keltų. Ne veltui meilės romanai paprastai baigiasi santuoka, o ne ja prasideda – iki santuokos daug daugiau tikimybės, kad scenarijus pasisuks nuspėjamomis kryptimis, o herojai patirs daug dramatiškų akimirų ir neužtikrintumo. Būtent to mes ir norime, dėl to žiūrime filmus, skatome knygas, klausome muzikos ir nesvarbu ar jie turi ką nors bendro su romantika ar ne. Visuose juose mes ieškome dramos, žaidimo tarp dviejų priešingybių, kontrasto, netikėtumo momento. Net jeigu

įtariame, kad herojus išgyvens iki filmo galo, nenorime to žinoti iki paskutinės akimirkos ir nevengiame toliau eiti į kino teatrus, jei kuriame nors iš filmų herojus visgi žuvo. Kontrastas taip pergales ir pralaimėjimo, tarp to ko norime ir to ko nenorime, taip kontrolės ir jos praradimo, teikia gyvenimui skonį ir spalvas. Muzika yra kontrastas tarp tylos ir garso, žemų natų ir aukštų. Paveikslas yra kontrastas tarp tamsių iš žviesių spalvų, tarp fono ir objektų. Kad išryškinti šviesa, naudojame tamsą ir arvirkščiai. Kuo daugiau dramatiškumo norime perteikti tame, ką kuriame, tuo didesnę kontrastą turime naudoti. Tačiau net ir nemėgstantis dramatiškumo žmogus vargiai žavėsis melodija, sudaryta iš vienos nesibaigiančios natos. Mes norime šalia savęs matyti asmenybę – savitą, ne visada patogią, kartais vedančia mus iš proto, bet unikalią, individualią, tikrą, gyvą. Bandydami kontroliuoti partnerį metame akmenį į savo pačių daržą ne dėl to, kad prisišaukiame bereikalingus konfliktus, bet dėl to, kad siekiame to, ko visiškai nenorime – poroje turėti robotą, darantį tai, kas pasakyta ir santykius, kurie yra be spalvų, negyvi. Vietoje to, galime atsitraukti ir pažiūrėti į partnerį ne per prizmę – aš noriu, kad jis būtų toks, kokio aš noriu, bet per prizmę – aš noriu, kad jis būtų toks, koks jis yra ir pamatyti, kad tai yra daug arčiau tiesos. Yra dalykų, kurių mes tikimės iš partnerio, bet norime, kad tai būtų laisvas kito žmogaus pasirinkimas, kiltų iš to, koks tas žmogus yra, o ne koku mes verčiame jį būti. Tai, ko mes iš tikro norime, yra išgirsti, kaip mes ir partneris skambame kartu kaip dviejų skirtingų, unikalių, individualių žmonių duetas.